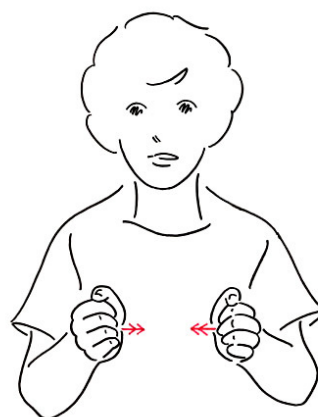
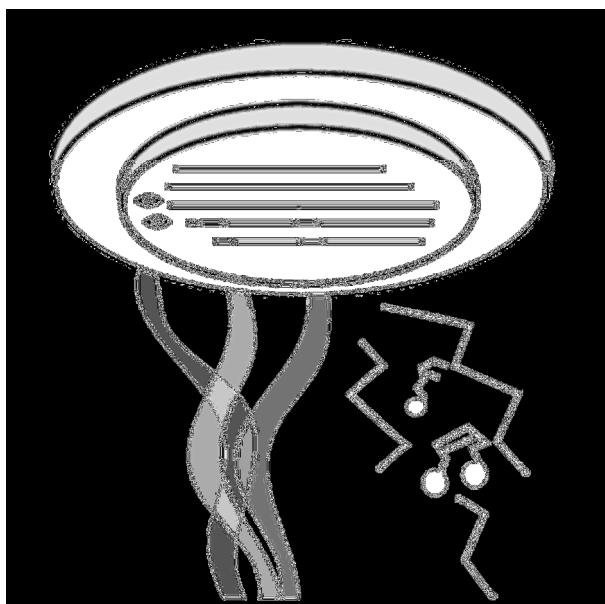

Turvallisuussanastoa kuvilla ja viittomilla

www.papunet.net/materiaalia/turvallisuussanastoa/

SISÄLTÖ

1. Kodin paloturvallisuus

Paloturvallisuusohjeita kuvilla

Sanastoa kuvilla

Sanastoa viittomilla

Oheismateriaalia verkossa:

- *Tietoa paloturvallisuudesta kuvilla (www.papunet.net/kuva)*
- *Tietoa paloturvallisuudesta selkokielellä (www.papunet.net/selko)*
- *Paloturvallisuutta kotona –esite maahanmuuttajien kotien paloturvallisuuden edistämiseksi (www.spek.fi)*
- *Arjen turvallisuus – oppaat (verkkokauppa.spek.fi)*
- *Ensiapuohjeet/Palovammat (www.punainenristi.fi/ensiapuohjeet)*

2. Sairastuminen

Oireet - sanastoa kuvilla / viittomilla

Sairaala ja henkilökunta - sanastoa kuvilla / viittomilla

Tutkimukset - sanastoa kuvilla / viittomilla

Hoito ja toimenpiteet – sanastoa kuvilla / viittomilla

Oheismateriaalia verkossa:

- *Kuvallisia kommunikointisanastoja hoito- ja terapiatilanteisiin (www.papunet.net/materiaalia)*
- *Lasten näytteenotto – ohjekirja lapselle ja vanhemmille (www.hus.fi)*
- *Ensiapuohjeet/Aivohalvaus (www.punainenristi.fi/ensiapuohjeet)*
- *Videoita terveydenhoitoalan viittomista (www.viivi.fi/terveydenhoito)*

3. Liikenneturvallisuus

Sanastoa kuvilla / viittomilla

Oheismateriaalia verkossa:

- *Tietoa liikenneturvallisuudesta kuvilla (www.papunet.net/kuva)*
- *Jalankulkija liikenteessä selkokielellä (www.papunet.net/selko)*
- *Pyöräilijä liikenteessä selkokielellä (www.papunet.net/selko)*
- *Jalan ja pyörällä –opas (www.liikenneturva.fi)*
- *Liikenneturvan selkosivusto (www.liikenneturva.fi/selko)*

Sanastot on suunnitellut puhevammaisten tulkki Päivi Ahola yhteistyössä Länsi-Uudenmaan Pelastuslaitoksen ja Liikenneturvan kanssa. Kuva- ja viittomasanastot on toteutettu Päivi Aholan ja Papunet-verkkopalveluyksikön yhteistyönä. Kuvastot on koottu Papunetin kuvatyökalulla. Osa erikoissanaston kuvista on peräisin Länsi-Uudenmaan Pelastuslaitokselta, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestöstä, Liikenneturvasta, Turvallisuus- ja kemikaalivirastosta (Tukes) sekä Suvi-viittomasanakirjasta.

Lain mukaan joka kodissa
täytyy olla palovaroitin.

Tulipalo alkaa usein keittiöstä.

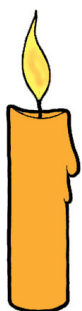

Jos rasva syttyy palamaan,
laita kansi päälle.
Älä koskaan käytä vettä.

Kuva: www.spek.fi

Huolehdi palavasta
kynttilästä.

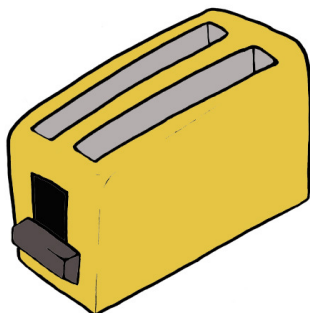
Älä tupakoi sängyllä
tai sohvalla.

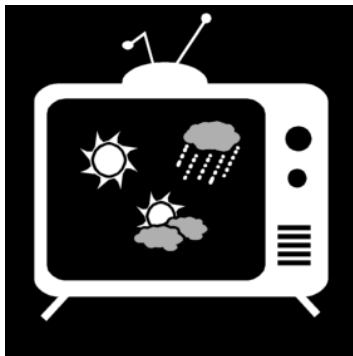
Ei saa leikkiä tulitikuilla!

Kodin sähkölaitteista
esim. rikkiäinen leivänpaahdin

tai rikkiäinen televisio
voi aiheuttaa tulipalon.

Television päälle ei saa laittaa
kynttilöitä kukkia tai liinoja.

Kuva: www.tukes.fi

Jos kodinsähkölaite
syttyy palamaan,
katkaise virta pääkytkimestä.

Jos vaatteesi syttyvät palamaan,
heittäydy maahan tai lattialle
ja kieri kunnes tuli sammuu.

Kuva: www.spek.fi

Jos huomaat tulipalon alun,
voit yrittää sammuttaa sen
käsिसammuttimella.

Kuva: www.lup.fi

Alkavan tulipalon voi sammuttaa myös vedellä.

Sammutuspeite on joka kodin sammutusväline.

Kuva: www.spek.fi

Sammutuspeitteellä voi tukahduttaa alkavan tulipalon.

Jos saat pienen palovamman esim. kiehuvaasta vedestä, jäähdytä palanutta kohtaa kylmällä vedellä 20 minuuttia.

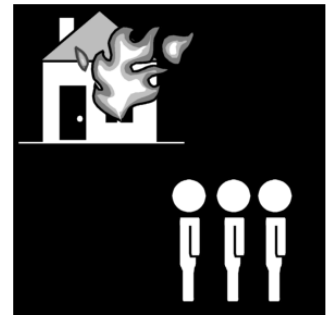

Kuva: www.spek.fi

Kaikkien asukkaiden tulisi osata toimia oikein, jos tulee tulipalo.

Kävelkää läpi reitit, joita pitkin pääsee hätätilanteessa ulos. Miettikää yhdessä turvallinen paikka, jonne kokoontutte.

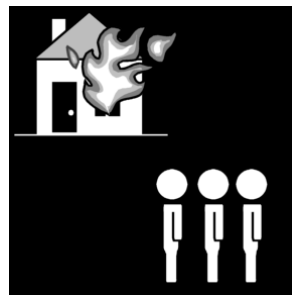
Jos kotonasi syttyy tulipalo, mene ulos,

sulje ovi perässäsi,

kokoontukaa yhteen sovitussa paikassa.

Jos naapurissa on tulipalo ja rappukäytävä on täynnä savua, pysy kotona ja pidä ovi kiinni.

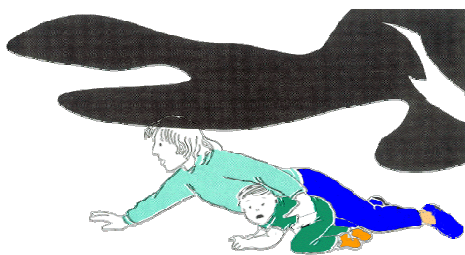

Älä mene savuun!
Olet paremmassa turvassa kotonasi, sillä tulipalo ei leviä asunnosta toiseen!

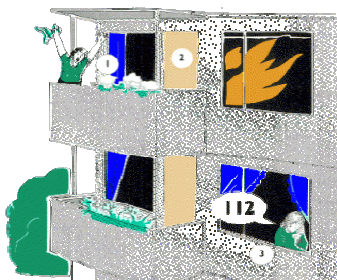
Soita hätänumeroon 112.

Jos huoneistoon tulee savua, poistu matalana savuttomaan tilaan ja soita 112.

Jos et pääse turvallisesti poistumaan, herätä palomiesten huomio. Heiluta esimerkiksi vaatetta ikkunasta tai parvekkeelta.

Älä hyppää korkealta, sillä palomies pelastaa sinut.

Monissa rakennuksissa on vihreitä turvakilpiä, jotka opastavat tien turvaan.

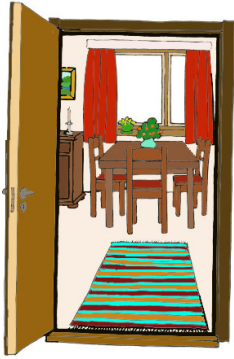
Näin hälytät apua:

1. Soita puhelimella numeroon 112,
2. Kerro mitä on tapahtunut ja missä. (tarkka osoite)
3. Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin.
4. Toimi niiden ohjeiden mukaan, joita saat.
5. Lopeta puhelu vasta kun saat siihen luvan.

Kuvat:
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö (www.spek.fi)
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (www.tukes.fi)
Papunetin Kuvatyökalu (www.papunet.net/kuvatyoikalu)

Materiaalin käyttö kaupallisiin tarkoituksiin on kielletty.

koti

eteinen

keittiö

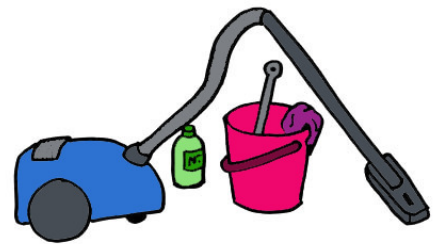
kattovalaisin

ripustaa pyykit

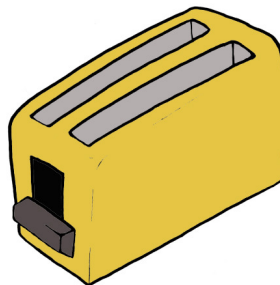
siivous

vartioida

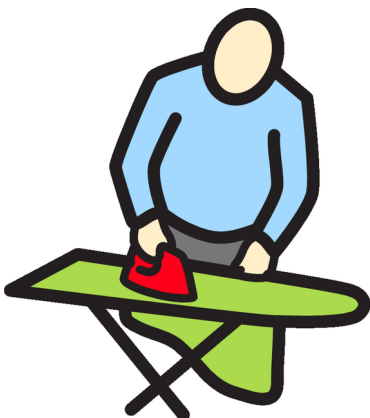
leivänpaahdin

grillata

silittää vaatteita

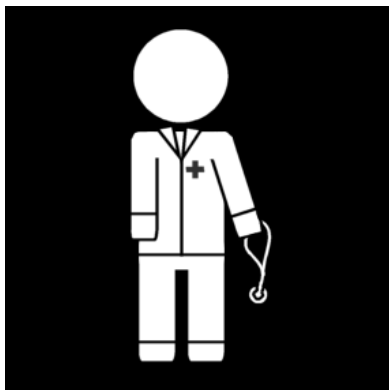
sähköliesi

jääkaappi

ensihoitaja

ambulanssi

sairaala

palomies

paloasema

palotarkastaja

kuva: www.lup.fi

paloauto

letkukehikko, paloletku
ja suihkuputki

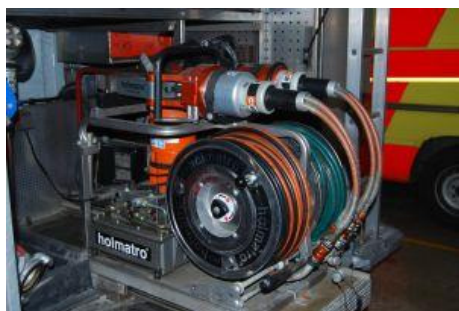
kuva: www.lup.fi

käsisammutin

kuva: www.lup.fi

hydrauliset pelastusvälineet

kuva: www.lup.fi

pelastussakset

kuva: www.lup.fi

levitin

kuva: www.lup.fi

palokypärä

kuva: www.lup.fi

poliisi

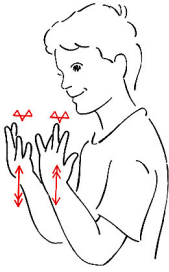
poliisiauto

Lähteet:
Paloturvallisuuden asiantuntijuus sekä
sammutusvälineiden valokuvat:
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos (www.lup.fi)
ja Papunetin Kuvatyökalu
(www.papunet.net/kuvatyokalu)

*Materiaalin käyttö kaupallisiin tarkoituksiin on
kielletty.*

tuli, palaa, palo

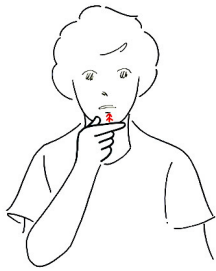
tehdä

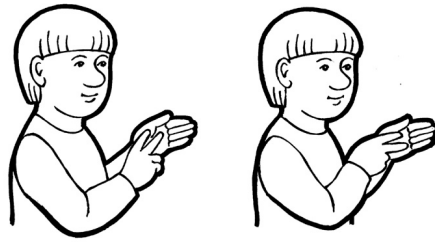
oikein

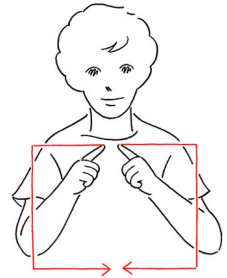
vaara

suunnitelma

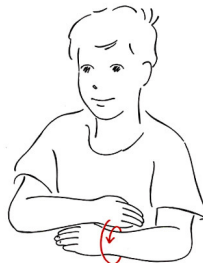
ikkuna

vaatteet

kieriä, kääriä, kääriä

koti

sähkö

kynttilä

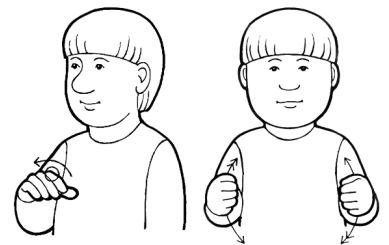
ulos

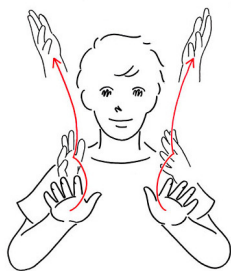
poliisi

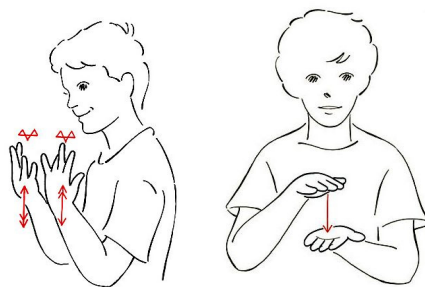
poliisiauto

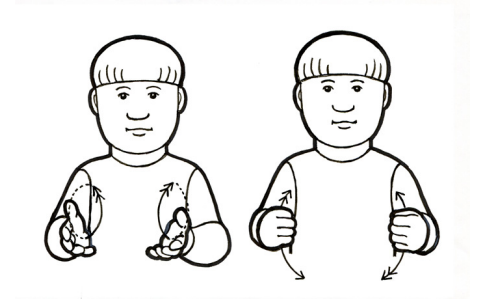
tulipalo

paloasema

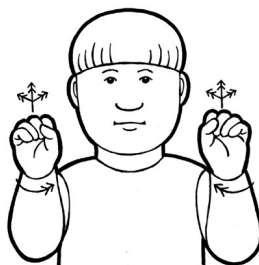
paloauto

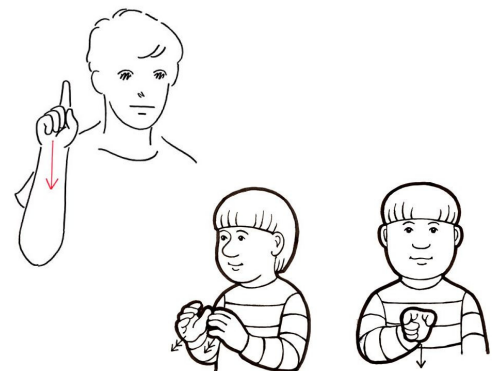
palomies

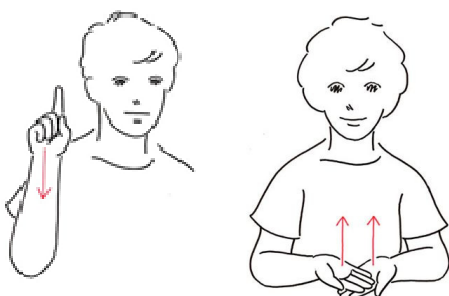
ambulanssi

ensihoitaja

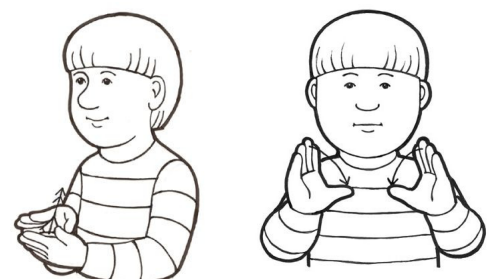
ensiapu

sairaala

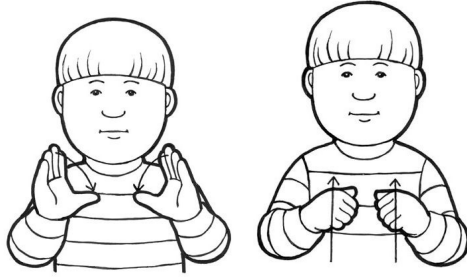
jauhesammutin

soittaa puhelimella

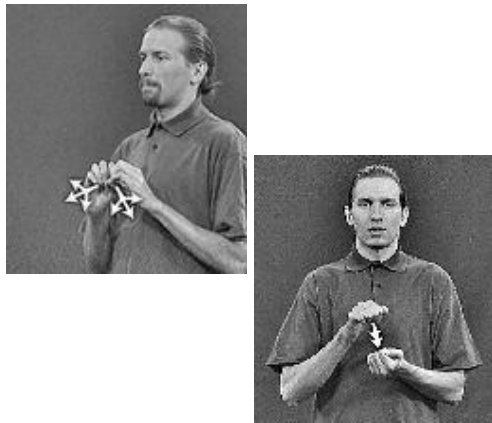
sammutuspeite

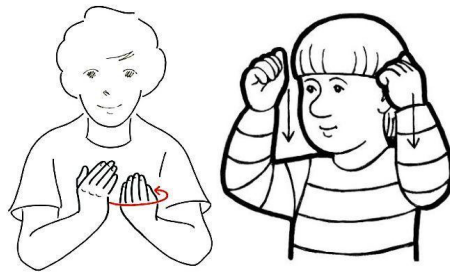
sakset

levitin

suojakypärä

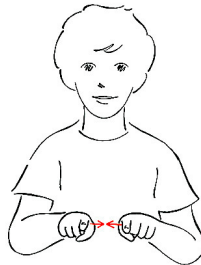
arjen sankari

naapuri

lähellä

laki

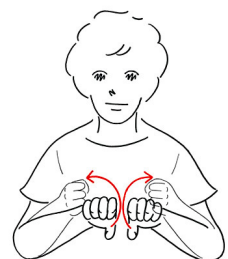
savu

rasva

rikki

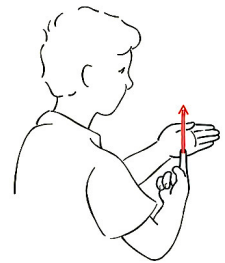
tuhoutua

asiakas

tapahtua

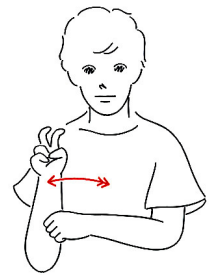
leikkiä

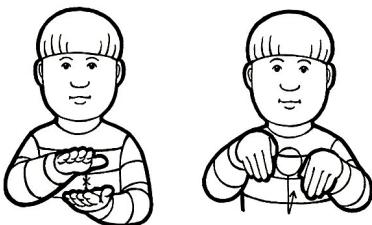
alkava palo, tuli

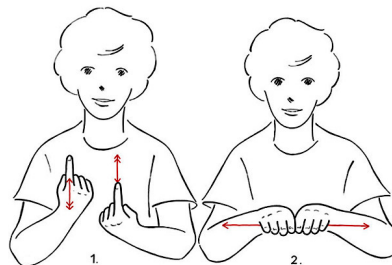
vartioida, tarkkailla

leivänpaahdin

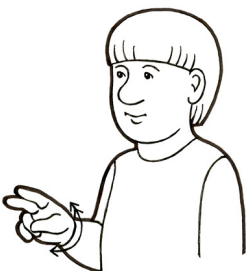
hella

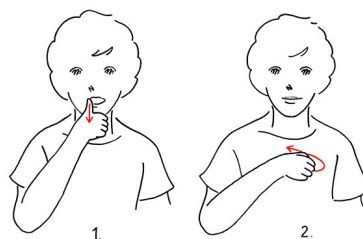
silittää

takka, grilli, paahtaa

jääkaappi

vaara

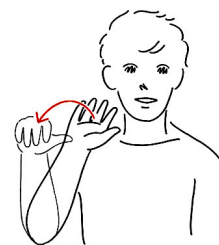
ostaa, hankkia

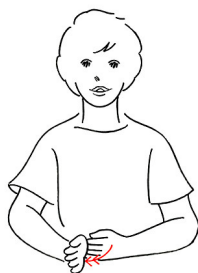
tyhjä

pois

ovi

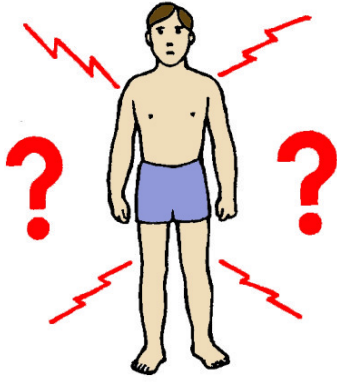
Lähteet:
Paloturvallisuuden asiantuntijuus:
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos (www.lup.fi)

Kuvat:
Papunetin Kuvatyökalu
(www.papunet.net/kuvatyokalu)

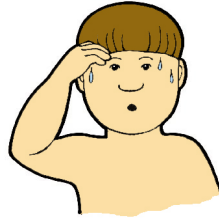
Suvi viittomasanakirja (<http://suvi.viittomat.net>)

Materiaalin käyttö kaupallisiin tarkoituksiin on kielletty.

mihin sattuu?

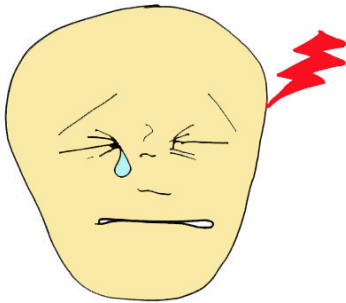
hikoilla

huimata

kipu, sattuu

kohtaus

päänsärky, migreeni

kurkkukipu

nuha

yskä

närästys

oksennus

ummetus

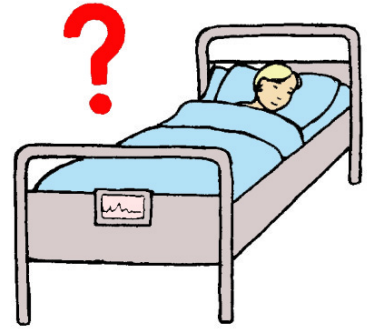
kuume

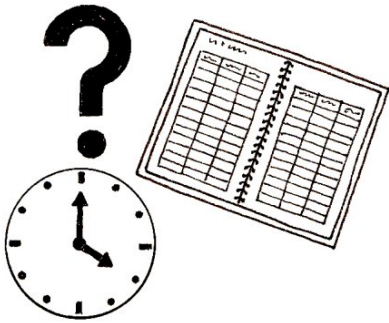
kutina

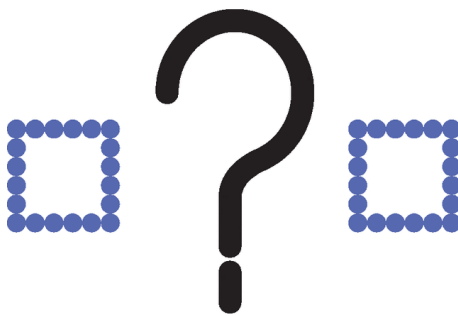
missä?

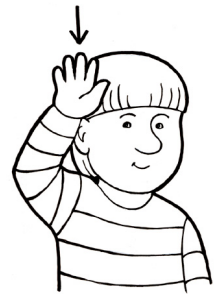
milloin?

mikä?

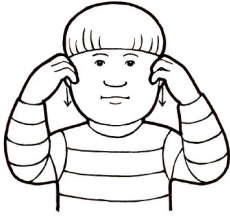
oikea

vasen

hikoilla

huimata

sattua

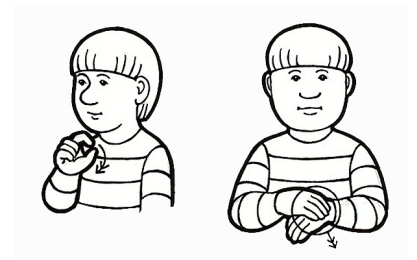
kohtaus

päänsärky

kurkkukipu

nuha

yskä

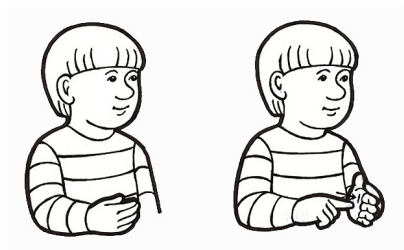
närästys

oksennus

ummetus

kuume

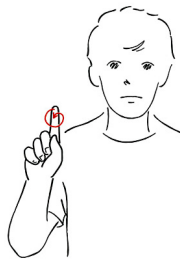

milloin

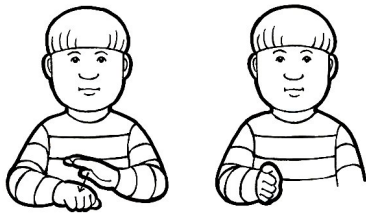
missä

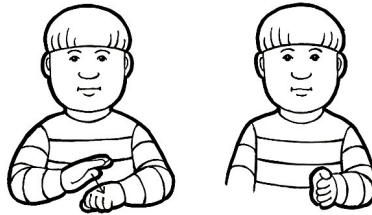
mikä

oikea

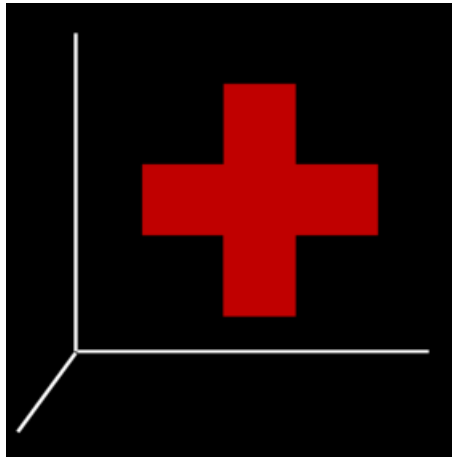
vasen

sairaala

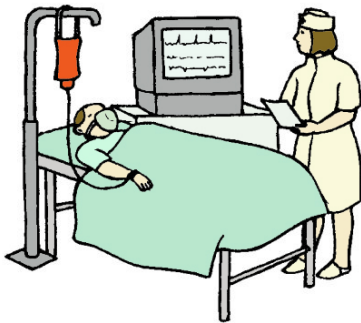
ensiapu

osasto

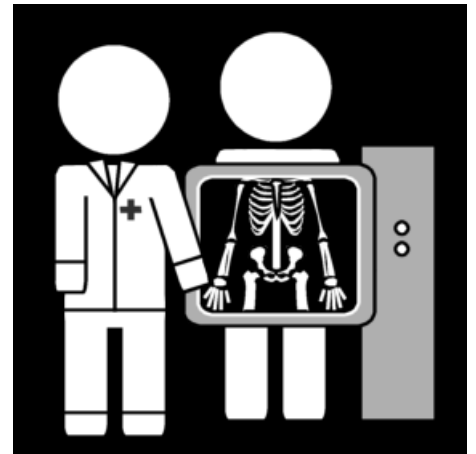
teho-osasto

lääkäri

erikoislääkäri

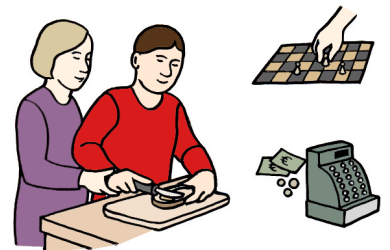
hoitaja

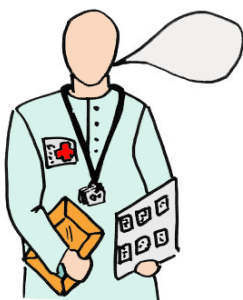
fysioterapeutti

toimintaterapeutti

puheterapeutti

psykologi

sosiaalityöntekijä

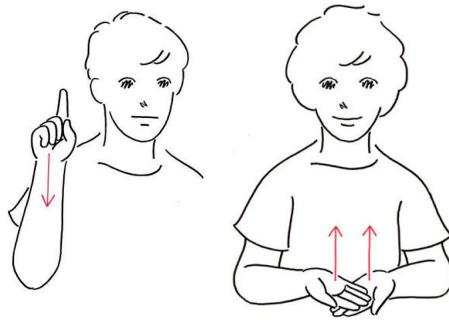

sairaala

kuva: www.suvi.viittomat.net

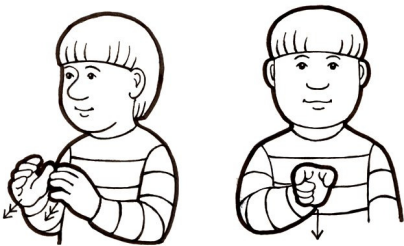
ensiapu

lääkäri

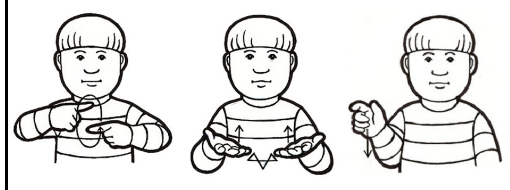
hoitaja

fysioterapeutti

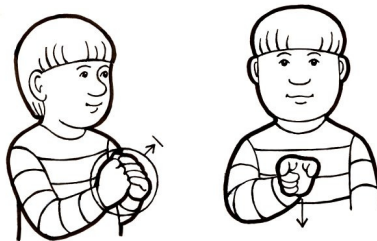
toimintaterapeutti

puheterapeutti

sosiaalityöntekijä

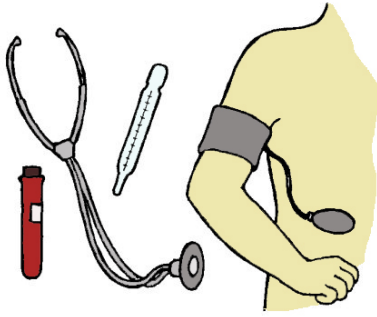
perhe

koti

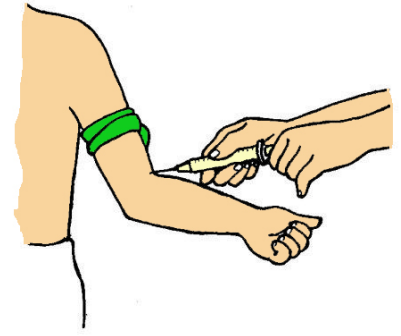
tutkimukset

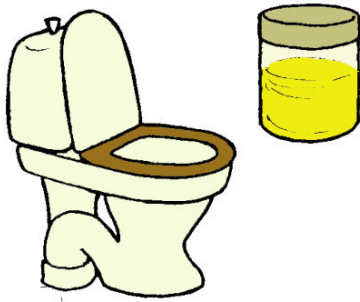
laboratorio

verikoe

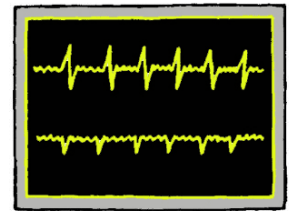
virtsanäyte

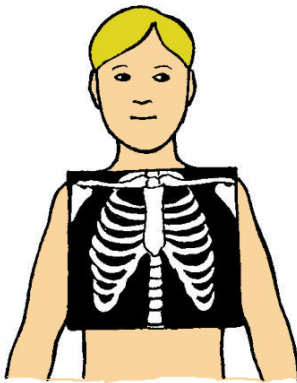
verenpaine

EKG, sydänfilmi

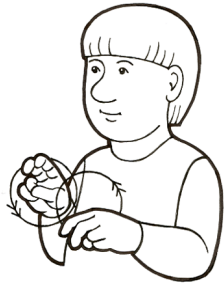
röntgen

kuumemittari

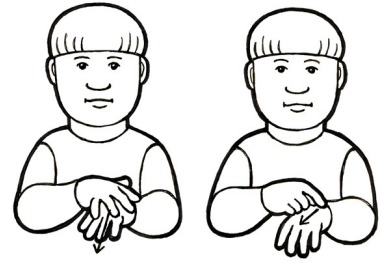
tutkia

laboratorio

verisuoni

pissata

sydän

kuva

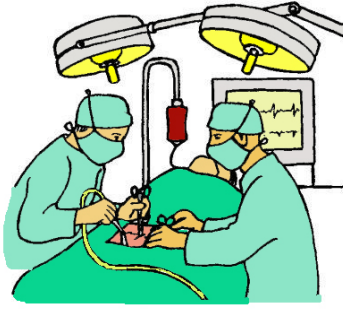
kuume

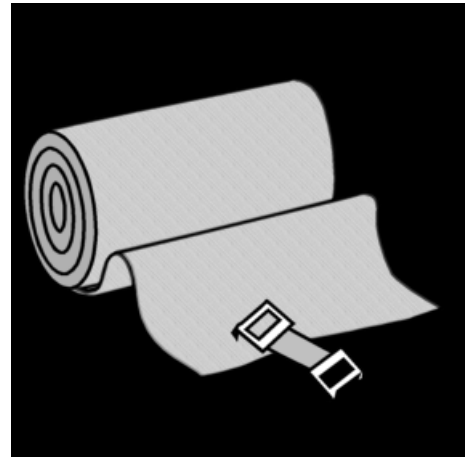
hoito

leikkaus

side

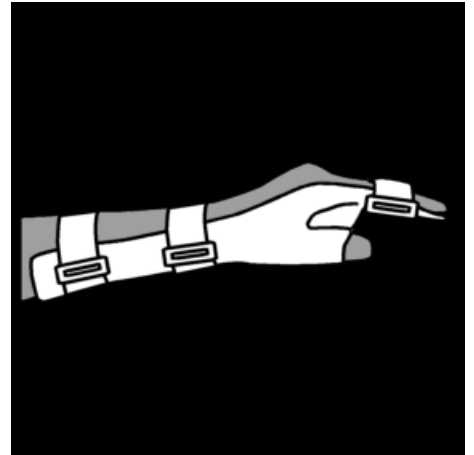
kipsi

kyynärsauvat

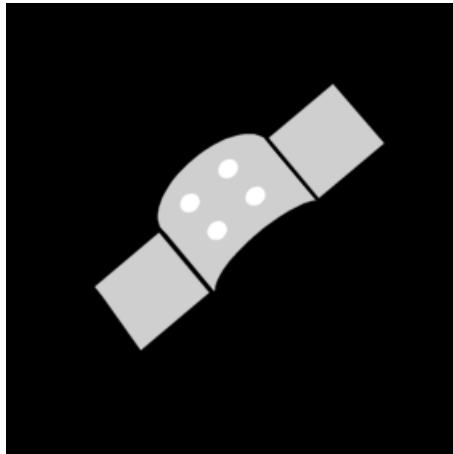
lasta

puhdistaa

laastari

lääke

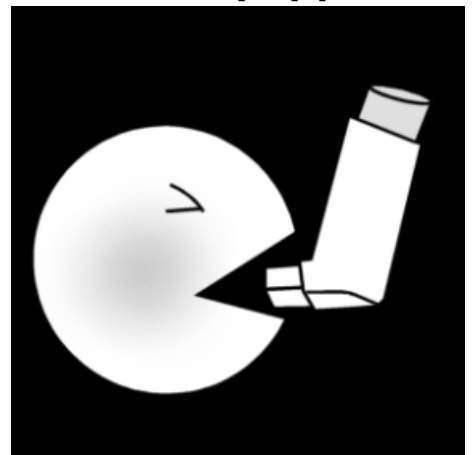
silmätipat

korvatipat

astmapiippu

kuntoutus

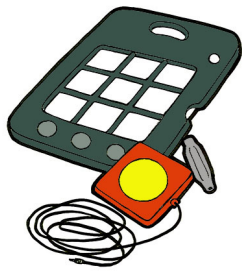
puheterapia

puhetulkkaus

kommunikointilaite

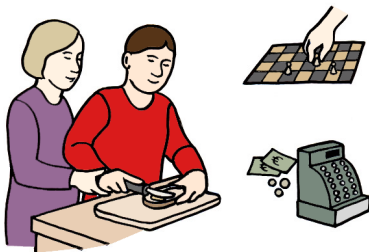
fysioterapia

liikkumisen apuvälineet

toimintaterapeutti

sosiaalityöntekijä

psykologi

turvapainike, kutsu apua

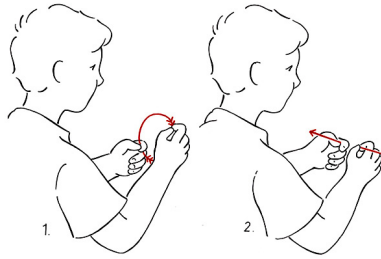
kotipalvelu

hoitaa

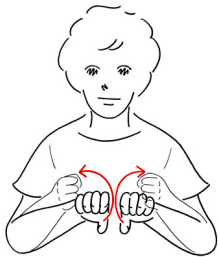
sitoo

luu

rikki

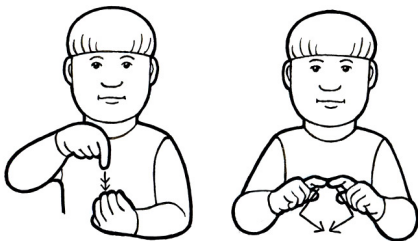
korjata

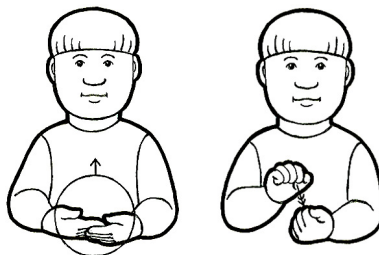
lääke

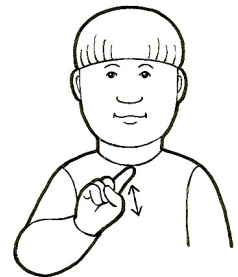
lääkedosetti

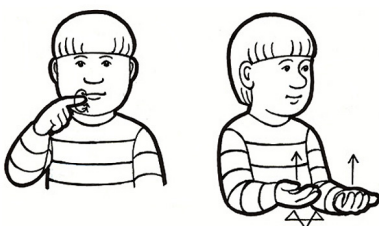
apuväline

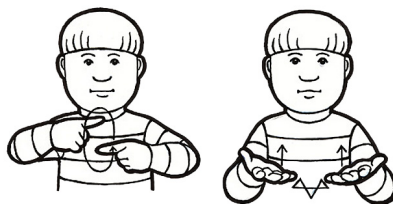
painike

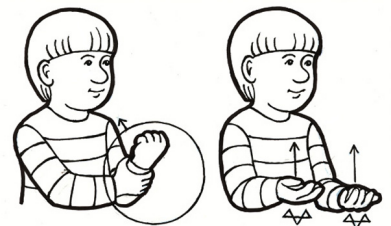
puheterapia

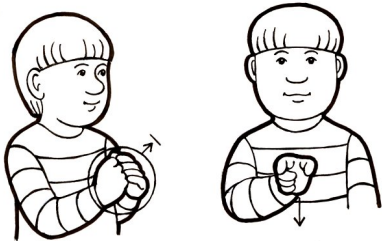
toimintaterapia

fysioterapia

sosiaalityöntekijä

liikenneturvallisuus

jalankulkija

pyöräilijä

kevyen liikenteen
väylä

kuva: www.liikenneturva.fi

kevyen liikenteen
väylä

kuva: www.liikenneturva.fi

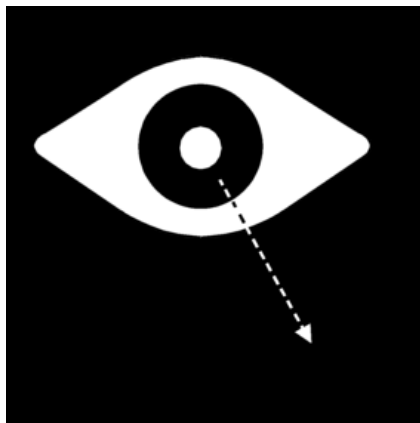
Ei saa rynnätä tielle!

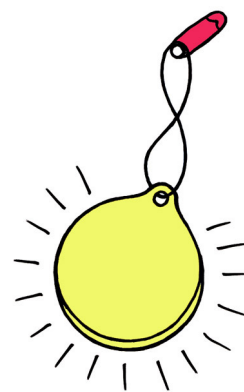
käyttää huomioliiviä

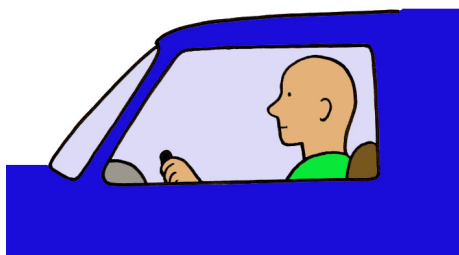
nähdä

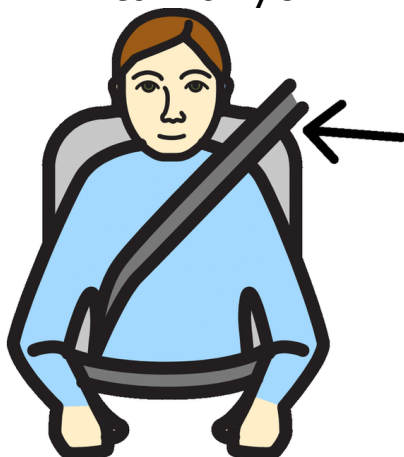
heijastin

autoilija

turvavyö

ensiapulaukku

liikennevalot

kuva: www.liikenneturva.fi

valopainike

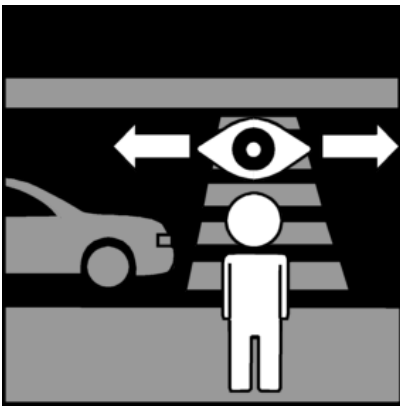

kuva: www.liikenneturva.fi

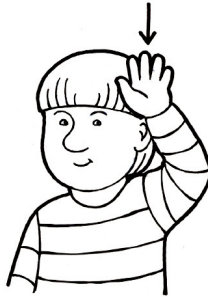
suojatie

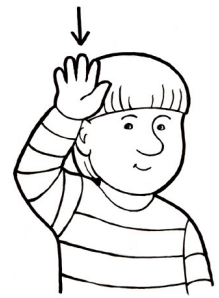
katsoa molempiin

vasen

oikea

liikenne

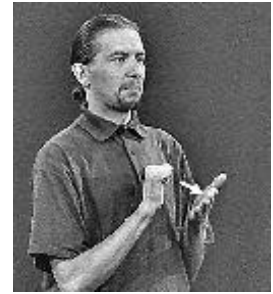
kuva: www.suvi.viittomat.net

turva

kuva: www.suvi.viittomat.net

merkki/symboli

kuva: www.suvi.viittomat.net

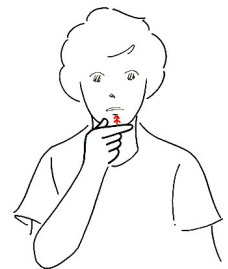
jalankulkija

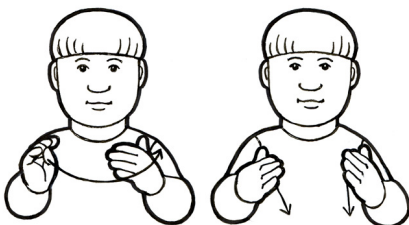
pyöräilijä

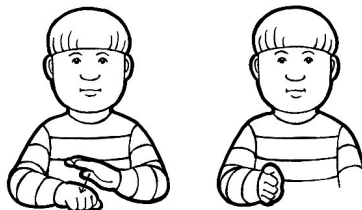
vaara

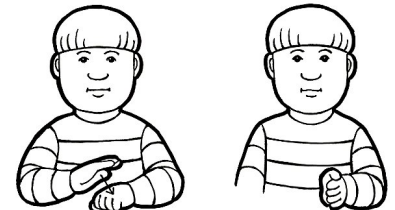
suojatie

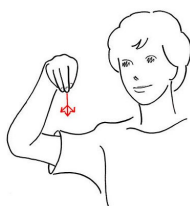
oikea

vasen

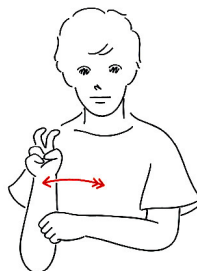

liikennevalot

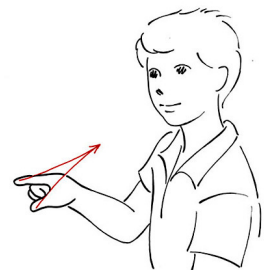

valokuva: www.suvi.viittomat.net

tarkkaile

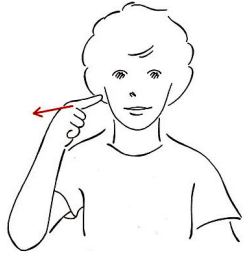

huomata

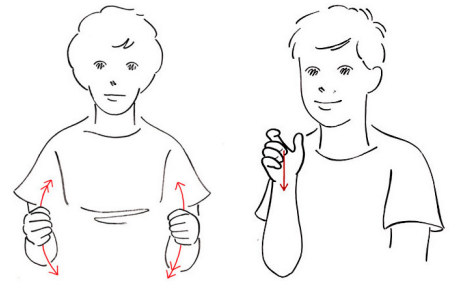
kuulla

nähdä

autoilija

Kun joku on saanut
sairaskohtauksen tai
loukkaantunut,

soita hätänumeroon:

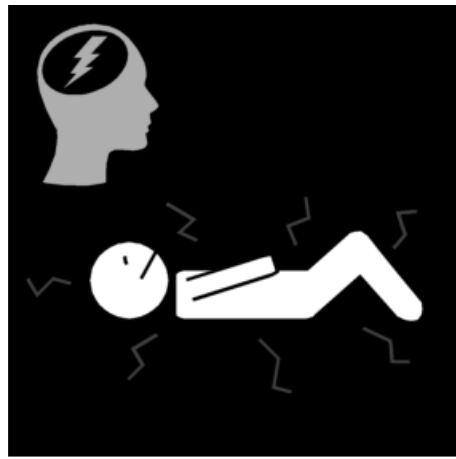
112

Kerro puhelimesta,

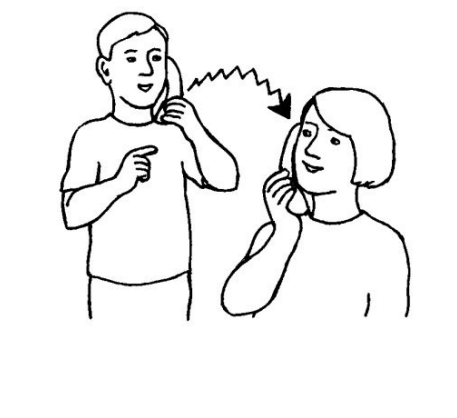
mitä on tapahtunut

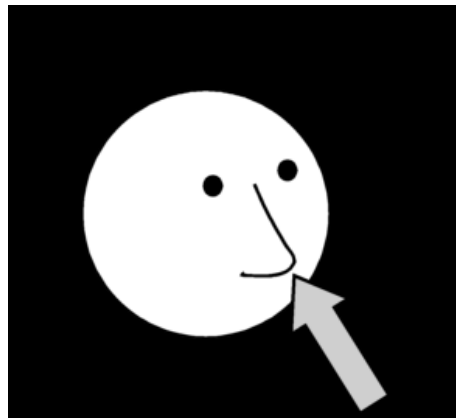
ja mistä soitat.

Kuuntele ohjeet.

Tarvittaessa tarkista,
hengittääkö potilas.

Jos olet sisätiloissa, avaa ovi
auttajia varten.

Lopeta puhelu vasta kun saat
siihen luvan.

Odota rauhassa auttajien
tuloa.

